

Norske Landmænd,

udgivet af J. Schrøder.

N° 32.

Løverdagen den 11te August 1860.

4de Hæft.

Indhold.

Af en norsk Landmands Dagbog. — Agerdyknings-systemerne. — Inden- og udenlandske Efterretninger.

Af en norsk Landmands Dagbog.

(Fortsættelse fra No. 31.)

Det var om Tilfynet, Eieren maa have med Produktanvendelsen, jeg talte forrige Gang, og fremstillede i den Anledning en Formiddag i Kofstalden.

Kl. 3 Eftermiddag begynder Fodringen og Kl. 4 Melkningen som om Morgenen. Al Melk sendes atter til Byen; men har der manglet lidt i Formiddagsfodringen enten ved en Times for sildig Fodring eller ved kun lidt mindre rigelig Fodring, saa har man straks mindre Melk ved Eftermiddagsmelkningen. Fodringen fortsettes til Kl. 8, da Nattefodret gives. Kl. 8 melkes Havnedyrrene, som da kommer hjem, for anden Gang, og atter saamange af de bedste Dyr for tredje Gang, som behøves for at forsyne Husholdningen. Iveret paa de fuldmelkende Dyr slipper derved for at blive for spængfulde, hvilket ellers vilde ske, naar de beholdt Melken i 12 Timer, fra Kl. 5 Eftermiddag til Kl. 5 Morgen. Nogen serdeles Forogelse i Melkeaffodringen har jeg derimod ikke sporet ved den Treganges Melkning.

Prøvemelkning bør foretages een Gang ugentlig for altid at kjende til, hvilke Kreaturer der skal gives den stærkeste Fodring og saaledes stilles ved Siden af hinanden.

De fleste Landmænd vil vist finde, at det daglige Tilfyn med Kofstalden i Lengden falder dem for svært. Men forsømmes paa den anden Side Tilfynet, saa kan man vere vis paa, at en eller flere Ordensregler forsømmes. Om ikke andet, saa vil Gjødselen snart vise utilborlig Blanding med Bragfoder, som kunde veret anvendt til Nattefoder for Havnedyrrene i Stedet for at stroes under Koen eller kastes i Skantillen. Kommer hertil, at Husholdningen gjerne altid vil forbruge en Mengde Melk, naar den kommer til det, og at Salgsmelken derved hvert Dieblif trues med at indskrænkes og Eieren's Indtegtsberegninger samtidigt med at omstyrtes,

saa kan Eieren blive saa tret af at holde Meierivædet i Orden, at han opgiver det som Gaardens naturlige Hovedindtegt og slaar ind paa Korn dyrkningen igjen.

Over et Aar har jeg nu prøvet en Ordning, hvorved Husholderste, Budeie og Fjøsmand kontrollerede hverandre, saaledes at alle disse Parter nu med eller mod sin Villie arbejder med mig, medens de før ofte arbejdede mod mig. Det er Budeiens Afsonning ved Procenter af Melkeindtegten i Stedet for Marskoning, som har bewirket denne vigtige Forandring. Budeien afsonnes med 5 Procent af Melkeindtegten, ligegyldigt for hende enten Melken gaar til Byen eller til Husholdningen. Men hvad Budeien ikke lenger finder ligegyldigt, det er at Husholdersten opgiver 12 Potter som dagligt Forbrug i Huset, naar hun tager et større Potteantal. Dette skede ofte før. Nu maa Sandheden frem; thi Budeien vil ikke afknappes i sin Indtegt, og Husholdersten bliver saaledes nødt til at overholde det Forbrug, hun engang er kommen overens med Eieren om som det rette og tilstrekkelige. Fjøsmanden finder, at Gaardens Budeier for var langt suilbere og rimeligere end nu. Han og Budeien blev fede og trinde uden at Kjerne derved blev federe. Nu har Piben faaet en anden Lyd. Budeien har taget Kommandoen, og selv om han opvarter hende med de lekreste Nyheder fra sidste Aftenkjørsel med Melken, maa dog Gædeslænsene og tilmed fulde Læs vere fremme til fastsat Tid, ellers klager Budeien straks til mig. Ja, selv om han har glemt at helde lidt Vand paa de tomte Spand, for at holde Syren borte, naar han kjører hjem fra Byen, saa bliver det rapporteret, da neste Melk ellers kan surne i Spandet, og en Medsættelse i Budeiens Indkomster. Budeien tjener godt, men hun fortjener det ogsaa. Ingen af Medtjenerne ser hende med synderligt gunstige Bine. Melkekoppen til Duger og Kveld var altid fuldere for for Arbejdspersonalet. Mellem Maalene taalte heller ikke Smed og Smeder for at drikke Vand for Tørsten. Melk maatte til, og blev presteret, da Husholdersten ikke kunde kontrolleres saa nøie med Forbruget. Alt dette faar Budeien Skyld for. Fjøsmanden truer med at hevne sig ved at skaffe Husbond en endnu gjevere Budeie; fortsagt, alle misunder hende hendes

store Lon og agter paa, om der er noget at udsette paa hendes Arbeide. Lad hende da beholde sin store Lon; den er vel fortjent, og daarlig Regning gjør den Husbond, som kniber paa Hovedtjenernes Lon. En dygtig Formand og Budeie taaler ikke Sluff ved Siden af sig. Hele Tjenerbesætningens Karakter og Dygtighed retter sig efter disses, og derfor bør de lønnes godt. At se paa 5 eller 10 Spd. paa Lon for en due- lig Husholderste, er rent ud at holde paa Skillingen og lade Daleren gaa; thi hvem ved ikke, at alene dueligt Tilsyn med Melbolen, paa Staburet eller i Bierkøhuset flere Gange indvinder denne Sum.

Eieren kan vist lidt efter lidt skaffe sig Lettelse ved Tilsynet, naar han kun indretter sig økonomisk uden derved at angribe de Tjeneres Fordel, som han nødvendigvis maa sette Lid til, altsaa i hvis Hender han maa overgive en Del af sit Gods til Afbenyttelse i Gaardens Tjeneste.

Betret fra 29de Juli til 8de August har da været saa besat for Høsaannen, at en Mengde Hø er bleven gennemblæst, og vil som Salgs- vare væsenslignende naa en Pris som svarer til dets Næringsværdi. Flytbare Høesjer har været i Brug paa mange Gaarde; men om de har bragt nogen reel Fordel, derom turde Meningerne være delte. Hvis Høesjen (et flytbart Reflegjerde) nedsettes i Kløverenge og forbliver staaende der i saamange Aar, som Kløveren varer, saa er Fordelen ved Høesjen uimodsigelig, da de tvende Slet aarlig af langt og saftigt Kløvergæs neppe finder Torferum paa Bakken. Men skal Høesjen fjøres fra Sted til andet rundt Timotei-Engene eller de naturlige Bolde, nedsettes, optages, transportereres og atter nedsettes, da bliver Gevinsten ved dem tvivlsom. Hovedfordelen ved Høesjing skulde være, at Gresset eftersom Slaatekarlen leverer det, kan ophænges straks for siden først at spredes paa Marken samme Dag det er ferdigt til Læden, hvorimod Saatehø først maa spredes og opnaa en vis Grad af Torhed, førend det kan slaates eller i større Partier sikres for Regnveirs skadelige Indflydelse. Der er imidlertid ved Regnveir den ugunstige Omstændighed for Høesjen, at begge dens Sider udsetter langt mere Hø for at blakkes end Saate rne vilde have gjort paa samme Areal. Kommer hertil Arbeidet med Høesjerne, saa er maaste Marsagen sagt til at Høesjer i Regelen kun benyttes ved flereaarige Kløvervolde og ved Belgvæfsters Indhøstning.

Sommeren har hidtil været haard og kostbar for Landmanden. Baaraannen tog aldrig Ende. Den fordrede tilmed en større Arbeidsstyrke samlet end sedvanligt. Endnu den 10de Juli ved jeg der blev saaat Byg paa Ringeriket og paa denne Tid var ogsaa Slaatten i Gang. Den Tid, som ellers falder mellem Baaraan og Slaat, udeblev ligesom i Aar, og dermed de sedvanlige Mellemarbeider ved Gjerder, Beie, Komposter &c. Fuld Arbeidsstyrke er saaledes holdt den hele Tid til Dato og med det Samme kun det halve Arbeide udrettet, medens Daglønnen ikke viser Tegnet til at falde. Paa Gaardens Koste betales

nu Mandfolk med 30 p og Kvindfolk med indtil 16 p Dagen.

(Fortsættes.)

Agerdyrkningsystemerne.

(Fortsættelse fra No. 31.)

2den Afdeling. Kunstige Agerdyrknings- systemer uden Gødning.

Med den første Jure, som Plogen skar i Jordbunden, begyndte Tidregningen for det egentlige Agerdyrkningsarbeide. Da bidroge to Kræfter til Produktionen af Afgrøde; den ene, den naturlige, repræsenteres af den Frugtbarhed, som Jordbunden har opnaaet, den anden, den kunstige, indbefattede alle Arbeider, som vare bestemte til at benytte og udtomme, til Gavn for Kornsorterne, det Næringsstof, som har samlet sig i Jorden. Da begyndte folgelig den Agerdyrkning, som var baseret paa Pløining og naturlig Gødning; ganske vist en Dvergangskultur, thi dens Bestemmelse var at tage mere fra Jorden end den kunde give Fremtiden.

§ 1. Tulls System og andre tilsvarende.

Det var et eiendommeligt System, som Englænderen Jetro Tull indførte i Begyndelsen af det attende Aarhundrede! Det gjaldt intet mindre end at forøge Jordens Frugtbarhed ved Udluftningsarbeider snarere end ved Stalbgødning. Som man ser var paa denne Maade paa den ene Side det mekaniske Arbeide hævet til sin høieste Rang blandt Kræfterne i Agerbruget, paa den anden Side var Planternes Ernæring næsten udelukkende sikret ved den atmosfæriske Gødning. Det var at gaa for vidt! Bismot bidrager Atmosfæren til Planternes Ernæring, fordi den skaffer dem de luftformige Bestanddele, som direkte indsuges af Bladene eller af selve Jordbunden, eller tilføies dem gennem Regnvandet; men det er udenfor al Tvivl, at denne Slags Ernæring vilde være aldeles utilstrækkelig, hvis dertil ikke kom en anden, som beror paa de opløselige Substanter eller Gødningen, som indeholdes i Jorden. Af Intet kommer Intet; enhver Afgrøde har hentet sit Stof enten fra Luften (de saakaldte forbedrende Planter eller Foderplanter), eller fortrinnsvis fra Jorden (de saakaldte udpinende Planter). Da nu Luften er udtømmelig, er det vist, at man ved at lade Planter med atmosfærisk Ernæring være overveiede ved en Kultur og siden gjengive dem til Jordbunden, enten in natura eller efterat de ere fortærede af Kvæget, frugtbargjør Jorden ved Luften, imedens det paa den anden Side er en udpinende Kultur at lade Planter med underjordisk Ernæring, hvortil Kornsorterne høre, være overveiede.

Nu vel! Tulls System, som banlyste Planter med atmosfærisk Ernæring eller Foderplanter,

og det fordi det gjorde Forbring paa ikke at behøve Stalbgjødning, satte sig netop herved i fuldkommen Opposition imod den naturlige Lov, som byder, at den dyrkelige Jord skal opofres dels til Kvægets, dels til Menneskenes Ernæring. Dette System erkjendte Atmosfærens frugtbargjørende Evne, men den kom i Modsigelse ved at aflaa den dog saa virksomme Hjælp af de Planter, som have den beundringsværdige Evne at hente den væsentlige Ernæring fra Luften. Hvad er Jordens Absorbitionsevne i Sammenligning med Jorderplanternes? Og fremdeles, om end Atmosfæren kan indromme Jordbunden nogle luftformige og flydende Stoffer, nogle organiske Smådele, er det da tilladt at tro, at den kan afgjænge den de Mineralsubstanser, som ere medgaaede til Vegetationen, og som hver Gaard udfører i Form af Korn, Ben, Mælk, Uld og andre Varer, som sælges? Det er forgjæves at man regner paa Ploining og andre Arbejder for at smuldre Jorden, for at forøge dens Berøringspunkter med Luften; dette System vil ikke vare længe; det er endnu muligt paa friske Jorder, som ere mættede med Stoffer, der ere tilstrækkelige til at optages i Planten, men det vil snart gjøre de Jorder gulde, som allerede i Aarhundreder ere blevne bearbejdede af Plogen. I det Høieste vil det holde dem i en middelmaadig Tilstand, hvor de give Afgrøder, som ere utilstrækkelige for et rigt Samfund.

Man har endnu blandt Midlerne til at formindste Gjødningsens Nødvendighed anført 1) dyb Ploining, som paa Jorder med dyb Madjord eller paa dem, som hvile paa en Undergrund, der ved at blandes med Madjorden er istand til at forbedre den, har været efterfulgt af udmærkede Afgrøder uden en forøget Anvendelse af Gjødning; 2) Mergling, Anvendelse af kalkholdige Substanser, som, anvendt paa Jorder, der mangle tilstrækkelig Kalk, har frembragt meget gode Afgrøder. Af saadant fortværgt Held har man da udledet den eendommelige Theori, at den dybe Ploining og de omtalte Forbedringer gjøre Gjødsling overflødig eller idetmindste tillade at indskrænke den i et vist Antal Aar. Det var ogsaa en Illusion, en sørgelig Tilnærmelse til Tull's System, et fordæveligt Misbrug af gode Midler! Thi denne dybe Ploining og de disse Forbedringer ere udmærkede Hjælpeidler under visse Forhold, men, som Alt i Verden, have de deres Betingelser, hvorunder de lykkes og staa feil.

Hvad den dybe Ploining angaar, da er det vist, at jo mere man forøger Agerjordens Tykkelse, desto stærkere Gjødsling maa man anvende; thi medmindre Undergrunden selv er ligesaa god som Madjorden, hænder det som oftest, at de nye Lag, som ved Ploining blive forte frem til Overfladen, ere overordentlig lidt produktive, saalænge de ikke ere blevne paavirkede af Luften og ikke have indgaaet en inderlig Forbindelse med Jordbundens organiske Substant. Af denne første Grund behøves der altsaa Gjødning. Fremdeles behøver man den af denne anden simple

Grund, at Afgrøderne staa i Forhold til Gjødningen; jo større Mængde af denne der altsaa er i Jorden, desto bedre ere hine. Saaledes naar vi samle Alt, ligner den Landmand, som fordyber sin Jord, en Manufakturist, som udvider sine Magasiner til Raastoffer for at forøge sin Fabrikation.

Hvad Merglingen angaar, maa man indromme, at Kalk og andre saadanne Substanser ere nyttige til Planternes Ernæring, og at de fremdeles sætte uorganiske Substanser i Virksomhed, som hidtil vare uvirksomme. Derfor maa man ikke undre sig over at se, at der paa Mergling følger gode Afgrøder. Den tilføier Jorden et Stof, som manglede, og dette Stof bringer organiske Substanser, som tidligere ikke var opløselige eller istand til at optages af Planterne, i denne Tilstand. Men, maa man ikke netop af disse Grunde forudsætte en Tid, da denne Kalkens Virkning paa de organiske Substanser vil have formindsket denne Gjødning saa stærkt, at man maa fornye den, for ikke at se Afgrøderne formindste sig?

Lad os derfor holde alle disse Overdrivelser borte. Man maa ikke gjødsle ved Ploining; Planterne fordrer en fuldstændig Ernæring; eet eneste Stof er dem ikke nok, man maa give dem alle Elementerne af deres Organisation; de behøve kulholdige, kvælstofholdige og mineraliske Substanser af forskellig Slags, som Rødderne kunne optage. Derfor giver man dem en mangelfuld Gjødning, naar man udelukkende giver dem Kalk, man fremstynder fremdeles de organiske Substansers Opløsning, hvorved man fremstynder Udtømmelsen af disse Substanser. Derfor har man med Rette sagt, Mergling beriger Fædrene og ødelægger Børnene. Ved at udtaale dette, har man bedst talt Gjødslingens Sag, som i Almindelighed maa holde Skridt med Merglingen og den dybe Ploining.

§ 2. Blandet Græsgangssystem.

Blandt de udyrkede eller næsten udyrkede Jorder, som nutildags udgjøre Stepper, Llanos, Pampas, Fæder o. s. v., findes der nogle, som paa Grund af deres store Frugtbarhed udmærket godt egne sig til et blandet Græsgangssystem med Korn og Jordervarter. Der behøves ingen Gjødning, som Naturen rigelig har forsynet dem med; det er derfor tilstrækkeligt at opkradse Jorden med en eneste Ploining. Føier man hertil, at man saagodtsom ingen Rente har at betale, at Arbejdet i Rusland udføres af Liv-egne, at næsten ingen Bygninger behøves, vil man indse, at man under disse økonomiske Forhold vil kunne have Hvede til en Pris af 1 Spd. a 6 Ort Lønden paa Stedet. Tilbage bliver endnu Transporten til Indstillningsstedet og Omkostningerne ved Fragten tilføjet. Belan, lad os hense til Kyften af det sorte Hav, til Døssa s. Gr., og man vil der se lange Rækker Vogne forspændte med Stude og belæssede med Korn. Hvorledes have disse Konvoier reist? De ere dragne gennem et Land uden vedlige-

holdte Veie, nogle komme endog fra Steder, der ligge 160 Mile borte. Medens Reisen staar paa, ernære Folkene sig af en lille Provision Mel, hvoraf de lave en Suppe, hvori de komme nogle tørrede Urter; Rudske og Stude, Alle ligge hele Tiden under aaben Himmel; Studene ernære sig uden Omkostninger paa Stepperne. I Ddesfa sælges Kornet til Magasinerne, Studene til Slakterierne, Bognene som Brænde, og Rudske maa saa gaa hjem. Fragten anslaar man til 60 Skilling pr. Tonde fra Ddesfa til Marseille. Saaledes kan, Alt medregnet, den russiske Hvede fra Ddesfa leveres i Marseille for 3 Spd. 20 ¢ til 3 Spd. 50 ¢ Tonden under almindelige Forhold.

Paa Grund af de formindskede Omkostninger ved Transporten, som især skyldes Jernbanerne, ville snart to Agerdyrknings-systemer gjøre sig gjældende paa Frankrigs Kornmarkeder, det ene baseret paa Jordens Dyrkning ved Arbejde uden Gjødning, det andet, det europæiske, baseret paa dens Dyrkning ved Arbejde med Gjødning. Denne Konfurrence er uundgaaelig; men kan man sige, at den vil give Prisen til Agerbruget uden Gjødning paa de russiske og liggende Stepper?

Vi tro det ikke; men en Bestyttelsestold vilde være en meget ussel Hjælp til at seire i denne Kamp; man maa fremfor Alt stole paa Gjødningens Magt, paa samme Tid som man drager Omhu for Forbedringen af Maskinerne, som utvivlsomt maa indskrænke Omkostningerne ved Agerdyrkningsarbejderne. At ødsle med Arbeidskraft paa ubtømte eller dog idetmindste ikke tilstrækkelig med Gjødning forsynede Lande, det vilde, hvad Kornsorterne angaar, være at indlade sig paa en Konfurrence med liggende Lande, som vilde være umulig at ubholde; desværre vilde det intelligente Arbejde, anvendt paa fattige Jorder, bukke under ligeoverfor Arbejde anvendt paa Steppernes frugtbare Overflade. Udvandrer ikke fremdeles Befolkningen til disse frugtbare Lande? Vilde ikke mægtige Maskiner snart blive indførte der? At den manufakturistiske Industri ikke kan improviseres i disse forsinkede Lande, det er let at forstaa. Industrien behøver en tæt Befolkning, Veie, Byer, Kapitaler, vedvarende videnskabelige Opdagelser, det vil altsaa sige et Indbegreb af Betingelser, som kun kunne realiseres i et vel styret Land, et Land, som garanterer Sikkerhed for Personer og Eiendom, og som kan byde Arbejdet Udbytte til en lang og rolig Fremtid. Da kan Industrien være uden Frygt; det er ikke i Løbet af et Aarstid eller saa, at de nye Lande kunne reise en farlig Konfurrence imod den.

Men forholder det sig saaledes med Dyrkningen af Kornsorterne?

Paa ingen Maade. Paa den ene Side meget sammensat i de Egne, hvor den tvungne Alliance med Kvæginindustrien nodter den til at producere kunstige Foderværter, til selv at producere Gjødning, til at opbygge store Bygninger, til at bearbejde Jorden kraftig, er den paa den

anden Side meget simpelt i de udyrkede Lande, der paa russisk og sardinisk Maade høste Korn uden at anvende Gjødning. Anbringes nogle Kolonister paa disse jomfruelige Jorder, hidaldes paa Høstens Tid disse Nomadefolkninger, som hvert Aar skulle komme og høste Kornet, da vil man ved denne simple Operation have fremkaldt en Agerdyrkning, som kan rivalisere med den egentlig europæiske. Og lad os vel betænke, at denne improviserede Agerdyrkning vil være hurtigt iværksat; den vil hverken udfordre Veie eller Byer, eller Indsigt, eller store Kapitaler, eller en tæt Befolkning, fort sagt Intet af det, hvortil der udfordres Tid og en fremskreden Civilisation.

Muxel, denne Improvisation, som er et nødvendigt Resultat af Eurovas gamle, tætte Befolkning, viser os hvert Aar sin gode Fremgang ved den vorende Mængde af Agerdyrkningsprodukter (Korn og Uld), som den anbringer paa vore Markeder. Den er saaledes ikke at frygte, men det er paa Tiden, og paa hoi Tid, at sætte imod den de Agerdyrknings-systemer, hvor Gjødningen, anbragt under heldige Betingelser, spiller en vigtigere Rolle end tidligere.

I Frankrig findes ogsaa en umaadelig Strækning Land (70 Millioner Maal), som Intet producerer, men da de findes midt i Lande med gammelt Agerbrug, følger deraf, at de i Almindelighed ere forladte paa Grund af deres Ufrugtbarhed og ikke have sig meget over Stovperioden og Græssangsperioden, i det Høieste og undtagelsesvis til Foderperioden.

De Kolonistatorer have altsaa dog Uret, som, ibet de søge at løse det dobbelte Problem at organisere Arbejdet og skaffe billigt Brød, raade Befolkningen til at opdyrke disse Heder, at udorre disse Sumper, der at grunde Kolonier og begynde paa Dyrkningen af Kornsorter ja endogsaa industrielle Planter. Nei, denne Kultur vilde ikke være paa sin Plads her, og de de Entusiastter, som vilde lade sig blænde af de første gode Afgrøder eller ved de første Birkninger af Dyreful og Mergel paa nogle enkelte Jorder! Talen er her ikke om disse jomfruelige Jorder, som iøvrigt have naturlig Gjødning ophobet i sig for en rig ny Plantevegetation eller ogsaa disse Jorder, hvis Humusdannelse, efter d'Gasparins Mening, naar op til Kulformationens Tider; det gjælder her Jorder, som for Storstedelen have deres gamle Ry for Ufrugtbarhed at takke for, at de ere uopdyrkede. Medmindre altsaa Klimaet ikke tillader Dyrkningen af Parfumeriværter, af Binstoffen, Morbærtræet, Oliven, saa maa Kvægbesætningen forøges for den Del af disse Jorder, som ere i Græssangsperioden, men ikke Befolkningen, som skal leve af et utaknemligt Arbejde. Man maa beplante de flættede med Stov, benytte, om det lader sig gjøre, saadanne Hjælpemidler som Blanding og Dverrisling, for at bedække Flodbredder, sandede Strækninger og utaknemmelige Jorder med et frugtbart Dyndlag. Senere kan man altid gjøre noget bedre; for Diebliffet maa man benytte de Opdyrkeres Erfaring, som have havt Held med

sig i disse Foretagender, idet nogle dog først med gode kontante Penge have maattet betale deres Debutantvildfarelser som altfor store Tilhængere af Noiesystemet.

(Fortsattes.)

Indlandet.

Christiania. Ifølge Morgenbladet begyndes Kroningen af det bedste Veir og havde et smukt og lykkeligt Udfald. Kirken var prægtig. Dronningens Afreise er bestemt til den 11te; Kongens til den 12te. De skulle træffe sammen paa Lillehammer og ville ankomme til Christiania den 15de d. M.

— Efterat det gennem et længere Tidsrum for Politikammeret var bleven anmeldt en Række af Lommetyverier, forøvede dels paa de Torvsøgende, dels ogsaa paa Personer, der under de kongelige Nærvarrelse her have søgt op i Nærheden af Slotet, lykkedes det endelig Politiet i forrige Uge paa Torvet at gribe en 14aarig Dreng under Udøvelsen af et lignende Tyveri. Ved det i samme Anledning affholdte Forhør blev der efterhaanden oplyst, at han udgjorde et Medlem af en liden Bande af 6 Lommetyve bestaaende af Drengene i Alderen fra 13 til 18 Aar, der i Samraad havde besluttet at dele Udbyttet af alle de Portemonaier og Penge, som det maatte lykkes dem at bemægtige sig. De have i Sommerens Løb — efter hvad de selv have bekendt — stjaalet omkring 25 Stkr. Pengepunge med et samlet Værd af omkring 50 Epd., hvilke de udelukkende vil have opbrugt til Slikkerier medens de have kastet Pungene bort. De have stjaalet fra Mandspersoner og Fruentimmer isæng, hvilket tyder hen paa en længere Ovelse, da de yngre Lommetyve udelukkende pleie at søge deres Lykke hos Fruentimmerne, hvis Klædebragt vanskeliggjør Opdagelsen. En af Bandens Medlemmer var en attenaarig Dreng, der allerede to Gange forhen har været dømt for Lommetyveri — første Gang til 100 Dages Fængsel paa sædvanlig Fængselst, 2den Gang til 1 Aars Tugthus, hvorfra han for 14 Dage siden var udkommen, efter kort forhen at være bleven konfirmeret sammesteds. Dagen efter Gjenerhvervelsen af sin Frihed var han allerede indtraadt som Medlem af Banden, indtil han efter otte Dages Forløb igjen blev anholdt af Politiet.

— Igjennem det Sydligge af Østerdalen og hele Solør truer en grøn Mark med at ødelægge Furufløven. Den sætter sig i tætte Sklynger paa Ørenene og aspisser Varet saa fuldstændigt, at det hele Tra, naar Larvens Værk er tilendebragt, staae aldeles nøgent, og sender sine afspillede Ørene, lig fortorkede, uddøde Kviste i Veiret. Denne ødelæggende Mark maa findes i uhyre Mængde, da hele Skovstrækninger ere angrebne af den. Dette bliver man især var paa Skydstationen Dverby i Baaler, det nordligste Præstegjeld i Solør, en Gaard, der ligger saa høit, at man derfra kan overskue et Par Mile af Dalen. Her er Dalbunden opfyldt af Skov, som kun hist og her er splittet af Glommens

hvide, glindsende Baand, der slynger sig gjennem de mørke Mæsser, og fra den høie Udsigt, som ligger langt ovenover Dalens Skovtoppe, ser man saa langt Diet kan naa ned igjennem Dalen den rødlig, barlose; ligesom uddøde Furufløve. Grænen bliver ikke angrebet af denne Mark, ligesom man heller ikke har bemærket den i de høiere liggende Skovtrakter. Forend issor ved Jngen nogenstunde at have seet den; hvorfra den er kommen, ved heller ikke Nogen. Frygten er stor for at Skovene, som i disse Trakter er den vigtigste Næringskilde, skal blive aldeles ødelagt. Som nævnt bemærkede man ogsaa issor denne Larve, men i kortere Tid og i mindre Mængde, og enkelte af de dengang angrebne Furufløve have siden igjen kommet sig, men tvivlsomt er det, hvordan det vil gaa iaar, da hele Skove blive barlose; Nærsvarten er ialfsald ødelagt. Der vil blive truffet Foranstaltning til at saa Exemplarer af Larven herind til Universitetet, for at den kan blive undersøgt; muligens vil man da kunne finde paa Modmidler.

— Indberetninger til Departementet for det Indre angaaende Udsigterne til Høsten:

1. Smaalærens Amt: Nylagte og med Græsfrø tilsaade Enge, give en mere end almindelig stor Avling, hvorimod denne paa de naturlige Enge kun bliver et middels Aar. Den kolde Luft i Foraaret og Forsommeren i Forbindelse med det vedholdende Regnveir tildels maafe og ogsaa Vaarbeten har foraarsaget, at Høavlingen ikke bliver saa stor som i Almindelighed efter megen Regn i Foraaret og for St. Hans. Det er derhos at antage, at det vedholdende Regnveir i den sidste Del af denne Maaaned har bestadiget en stor Mængde Hø, saaledes at man i det Hele taget neppe kan beregne Høavlingen til de gode Aar.

Vintersæden er meget forskjellig, eftersom den i afvigte Høst er kommen tidlig eller sildt i Jorden; den har tildels lidt under den store Mængde Sne i Vinteren, men antoges dog i Almindelighed at ville give Udbytte som i et middels Aar.

Hvad Vaarsæden angaar ere samtlige Beretninger enige om, at Udsigterne for den og især for Bygget er mislige og i flere Præstegjælde endog yderst mislige. Skjønt det maa antages, at det varme og tørre Veir i Begyndelsen af denne Maaaned, og det senere indtrufne Regnveir for nogen Del har rettet paa Udsigterne, og at disse ere noget bedre nu end da de fleste Beretninger afgaves, maa det dog anses for vist, at Havre og især Bygsæden vil give en Avling under et middels Aar.

Misligt lyde Beretningerne om Udsigten for Poteteshesten. Mange dertil beredede Aigre ere paa Grund af Regnveiret blevene for sent og tildels ikke tilsaade, og paa mere lavtliggende Marker tegne de til at give et yderst misligt Udbytte. Den almindelige Sygdom i Potetes-Aigrene vides endnu ikke at være bemærket, men den pleier heller ikke at vise sig for i en senere Udviklingsperiode.

Paa enkelte høitliggende Glendomme isærdeleshed, hvor Markerne ere forsynede med Guldbiger og ere stærkt hævdede, ere dog Udsigterne i Almindelighed gode, men disse Glendomme ere endnu for saa til at de i det Hele taget kunde udøve synderlig

Jndfyldelse paa Kvantiteten af det Korn og Potetes, der kan ventes at blive avlet.

Til den mislige Udsigt for Vaarsæden i dette Amtsdistrikt kommer, at den vil være udsat for de med en sildig Høst forbundne Farer.

2. Bratsbergs Amt; Vaararbejdet i Mar foregik under meget ugunstige Forhold, idet der i Mai og Juni indtraf saa stærkt og vedholdende Regnveir, at Sæden for en stor Del ikke kunde bringes ordentlig ned i Jorden. Den ualmindelig store Vandflom, navnlig i alle fra Højsfjeldet kommende Vanddrag, har ogsaa havt til Følge, at mange Agre have været oversvømmede og endog hvor dette ikke har været Tilfældet, er Spiren paa flade og vandsyge Marker for en stor Del ødelagt af Fugtighed. Det antages dog, at kun saa Agre ere blevne liggende utilsaaede, og heller ikke er den ved Oversvømmelser bevirkede Skade, sjønt meget trykkende for dem, som den rammer, af saa stort Omfang, at den i væsentlig Grad vil have Jndfyldelse paa Høstens Udfald i det Hele. Større er Skaden af den vedholdende Regn og Fugtighed. I Begyndelsen af Juli indtraadte rigtignok Tørveir og i nogle Dage temmelig stærk Varme, og den Regn, der er faldet i den sidste Halvdel af denne Maaaned, har maasse i det Hele snarere været gavnlig for Ageren. I midlertid klages der almindelig over, at Agrene ere usvorne og fulde af Ukrudt, og om endog Veiret herefter bliver gunstigt, er det dog at befrygte, at Kornavlens nepppe vil kunne blive saa god som i et Middelsaar. Med Hensyn til de enkelte Kornmarker kan det bemærkes, at Vinterrugen paa nogle Steder har lidt Skade af Sne og Vand, men dog i det Hele lover et ganske godt Udbytte. Af Vaarsæd antages Hveden at tegne sig bedst, Havren er meget forffjellig efter Markens Beskaffenhed og Bygget har i nedre Thelemarken og Bamble lidt mest.

Eugen staar paa de fleste Steder meget frodig og lover en meget god Høst. Paa Grund af det jævnlige Regnveir i de sidste Uger har Slaatten maattet standse, og meget Hø har uden tvivl lidt Skade; men i de sidste Par Dage har Veiret været bedre.

Med Hensyn til Poteterne klages der over, at Sæden paa fugtige Steder er raadnet i Jorden; men hvor de ere komne op, antages de at tegne sig godt.

3. Jarlsbergs og Laurvigs Amt; Det kolde og regnfulde Veir, der fulgte paa Vinteren og vedvarede næsten uafbrudt i Mai og Juni Maaeneder, satte Vegetationen meget tilbage og udøvede især en skadelig Jndfyldelse paa Vintersæden, der desuden paa de fleste Steder havde lidt af Isbrand. Landmanden blev ogsaa derved sat meget tilbage med Hensyn til Bearbejdelsen af sin Jord, og paa flere Gaarde bleve Agrene utilsaaede formeddelt Jordens vaade Tilstand. Paa endel Gaarde døde Sæden ud.

Det varme Veiret, der indtraadte efter Juli Maaanedes Begyndelse og som tildels har afvexlet med Regn, har vel udøvet en gunstig Jndfyldelse paa Eug og Uger, saa at Høhøsten, der forøvrigt indtil i de sidste Dage ikke har været begunstiget af

stadigt Veir, — antages i Jarlsbergs Fogderi at ville blive ganske tilfredsstillende og i Laurvigs Fogderi endog meget god, endssjønt Vaarbejdning, paa Grund af Foder mangelen, har fundet Sted i en højere Grad end sædvanligt; men Agrene love desnaagtet i Almindelighed ikke engang et Udbytte som i et Middelsaar, hvilket især gælder Rug- og Bygsæden.

Potetesudsæden har paa ikke saa Steder i mere og mindre Grad raadnet i Jorden; men der haves dog Haab om, at Potetesavlens i Jarlsbergs Fogderi desnaagtet i det Hele vil blive ubetydelig. I Laurvigs Fogderi ere Udbygterne for denne Aar for Tiden ikke lovende; saa at det endog maa befrygtes, at Udbygget deraf i Gjennemsnit vil blive ikke ubetydeligt mindre end i et Middelsaar.

4. Søndre Bergenhus Amt; Uagtet Hoavlingen paa Fjeldgaardene samt paa fugtige og myrlændte Steder paa Grund af det sildige og kolde Foraar antageligvis vil blive mindre god, og Høet i Almindelighed paa Grund af den ringe Varme og det meget Regn mindre rigt paa Næring, — formenes alligevel Hoavlingen i det Hele taget at ville blive ikke lidt større end i et Middelsaar og paa flere Steder forhaabentlig endog usædvanlig rig. Jndhøstningen begunstiges af godt Veir.

Agrene ere tildels meget opfyldte af Ugræs og paa flere Steder er Sæden stærkt nedslaaet af Regnen, ligesom Vaxten indtil denne Tid er freddet sent frem, men den sidste Tids varme Veir har i høj Grad forbedret Udbygterne, saaledes at der tør næres godt Haab om, at ogsaa Kornavlingen i det Hele taget vil blive større end i et Middelsaar, navnlig i Nordhordland og paa Vos, hvorfra Udbygterne indberettes at være de mest lovende.

Potetes høsten derimod antages ingenleds at blive over middels og paa de fleste Steder vel endog mindre god, men vedbliver Veiret fremdeles at være gunstigt, vil Avlingen forhaabentlig alligevel endnu blive større end nu synes antageligt.

Frugtavlen i Hardanger formenes at ville blive god.

Skien, den 1ste August. Storchingsmanden P. Botesen fra Porsgrund, vilde igaar Eftermiddag i godt stille Veir lade sig med sin Skonnert, af Dampskibet Traffik buxere ud af Havnen over Tverstrømmen fra Damfosken, men midt i Strømmen sprang det nye Buxertoug, og Strømmen drev derpaa Skonnerten med en Fart ind imod Fjeldvæggen, hvor den nepppe havde undgaet at knuse en Del af Siden, dersom Føls ikke var ilende til Hjælp og ikke havde faaet nogle Planke imellem Skibskroget og Fjeldet, disse Planke astog Skibet og bleve knuste. Dette er vel heller ikke noget Bevis for hvad vor Havn har lidt ved Kanal anlægget??? Hr. Botesen vil dog ialfald, naar han kommer paa næste Storching, om denne Sag kunne tale som erfaren Mand.

Kongsberg, den 3die August. En Dreng fra Thelemarken der havde begaaet nogle Tyverier, blev nylig forfulgt af en Politibetjent. For at undkomme søgte han at naa Flydebroen over et Ledehængsle, hvor Tommeret laa meget tyndt, og han var ogsaa heldig ved at springe fra Stol til

Stol at faa Fodfæste paa Hænglestollen der fører til Broen. Men her var Folk bleve opmærksomme og man stod særdig til at gribe Bovehalsen; han besluttede sig derfor til at vende om og forsøge at naa Land paa et Sted hvor han troede sig sikker. Hans store Behændighed i at balancere paa de enkelt flydende Tommerstokke bragte ham ogsaa nær Maalet, men da han vilde springe over en Løndse, hvori der kun stod Lægteved, dumpede han i og man fik ham strax halet i Land.

Fra Tromsø skrives den 26de Jull. De Rejsende der iaar besøge Tromsø Stift, har, om muligt, et større end almindeligt Udbytte for Penge og Umage, thi Vegetationen er her saa ualmindelig skjøn og for Aarsiden saa langt fremme, at man maa drømme sig henfat til en langt sydligere Bredegrad. Havtaagen der i Regelen virker saa forstyrrende paa Helbred og Velbefindende for Folk, der soudenffeldsra for et længere Ophold befinde sig her, er dog saare velgørende for Plantelivet, naar den som i Sommer, afserles med Solskin og Varme. Slaataamen er allerede paabegyndt i Sengen ligesom ogsaa i Tromsø. De i den senere Tid overalt mere isnefaldende veldyrkede Egne bigne af Herrens Overflodighed. Byg og Potetes staar ogsaa udmærket og love en rig Høst.

Var det for 20 a 30 Aar siden en almindelig Klage her i Nordlandene over Tilfidsættelse og stedmoderlig Behandling fra Statsstyrelsens Side, da maa man sandelig nu være taknemlig for Alt hvad der senere er gjort og fremdeles gjøres for vore Egne. Man behøver blot at se sig lidt om for at blive overbevist; — visnok er det nu bleven saaledes, at Folket er vaagnet og bleven modtageligere for de gavnlige Reformers Styrelsen finder nødvendige. Denne Omstændighed er det glædeligste af det Hele, thi den beviser at det rette Fundament er lagt til Velgjørelse og Velvære for kommende Slægter.

— Hr. Agronom Jensenius holdt i forrige Uge Dyrestue i Maalselven, hvor der blev fremmodt med et 50 Melkesjør. Hr. Jensenius skal være ventende hertil i samme Anledning.

Levanger, den 28de Juli. I dag holdtes efter den flete Indbydelse Generalforsamling i Skogns og Levangers Landboforening paa Raadhuset her i Byen, hvor da 1) vedtoges det fremkomne Forslag til Love for Foreningen, i Et og Alt saaledes som det af den midlertidige Bestyrelse var udarbejdet, og 2) Forslag til Dyrettelse af et Stamhollænderi, ligeledes overensstemmende med Bestyrelsens Indstilling, der gaar ud paa at indkjøbe for Selskabets Regning 3 Dyr og 3 Kjør af Nyrshire-Racen; Dyrene i en Alder af $\frac{3}{4}$ Aar og Kjørne med første Gangs Kalv. Indkjøbet tænkes overdraget Statsagronom Vindequist, der for Tiden er paa en Reise i Skotland for Statens Regning, og dertil bemyndiges Direktionen at optage et Laan for Selskabets Regning, stort 4 a 500 Spd. Derpaa feretoges Valg paa 5 Direktører, hvortil valgtes: Gaardbruger Olaf Olsen og Mølleier Jepsen, hver med 20 Stemmer, Proprietær Jøfstrup og Sagfører Lynum, hver med 19 Stemmer, samt Gaardbruger Niels Støre med 7 Stemmer; til Suppleanter: Gaard-

bruger Jøgebrigt Masenhus med 6, Gaardbruger Niels Masenhus med 4 og Proprietær Johannes Müller med 3 Stemmer. Til Formand i Bestyrelsen valgtes Gaardbruger Olsen, til Bieformand Th. Jøfstrup og til Selskabets Kassierer Sagfører Lynum.

Fra Dyr meldes den 5te August. Et gammelt Dedsprog siger: „Naar Nøden er størst er Hjelpen nærmest.“ Dette har fuldkommen sin Usvendelse paa den forønskede Bedring i Veiriget, som fandt Sted heromkring i henrundene Uge, idet vi baade fik varmt og tørt Veir til at nedslaa og til for Størstedeler at faa den sidste Rest af de dyrkede Engmarkers første Slaat bragt tørt og godt i Hus, saa kun en ringe Del staar tilbage at tage ind. Høsmængden iaar maa saaledes i Almindelighed anses at faa noget over et Middelbaar; dette synes ogsaa at fremgaa deraf, at godt og velhjerget Hø har allerede været faldudt til 9 Mk. pr. Skyd., og tør endog, sandsynligvis senere hen, blive solgt under denne Pris.

Iaar slipper man for strax efter Slaatten at forhaste sig, saaledes som ifjor med Kornskuren; thi endnu staa Kornagrene heromkring paa de fleste Steder — efter hvad der er bleven fortalt og tildeels seet — friskt grønne; men maatte Veiriget i nogen Tid vedblive, som i afvigte Uge, vilde det virke kraftigt til Kornets Modning, saa det tør antages, at det vil kunne komme i Hus inden Efteraakten er skredet saa langt frem, at den kan staaes.

Skjønt der allerede for næsten tre Uger siden daglig har været nye Poteter tilkjøbs ved Byens Dyrge fra Vestlandet, har den heromkring lagte Potetesæd først ganske nylig begyndt at blomstre; imidlertid har man i sidste Uge seet mærkelige Fremskridt i dens Væxt, saa det tør haabes at ogsaa Potethosten paa de mindre vaadlandte Steder vil blive bedre end Udbygten for nogen Tid siden viste sig. Dog dette er Foraaabninger, man let kan gaa glip af, forviise, hvis den i afvigte Nat stedfimdne Forandring i Veiriget med Regn og sydlig Wind skulde komme til at seire; ikke desto mindre sættes det Hele i den høiere Styrets Haand, som ved at indrette Alt til det Bedste for sine Skabninger.

Udlandet.

Tyskland. Teylig den 26de. Mellem Keiseren af Østerrig, Prindsregenten og sammes Ministre har der idag fundet flere længere Konferenser Sted.

— I „Dresdener Journal“ af 27de hedder det, at den Antagelse synes brevtligt at Sammenkomsten i Teylig væsentlig vil bidrage til at befordre en fuldstændig Enighed mellem Østerrig og Preussen og at der deraf vil opstaa en ny Borg for Jagttagelsen af det store tyffe Fædrelands Interesser og Dyreholdelsen af dets Integritet.

Italien. Medens vi allerede vide pr. Telegraf, at der er slutet en Vaabensstilstand mellem Garibaldi og General Clary, og at Viktor Emanuel's Brev til Diktatoren altsaa har været alvor-

lig ment, bringer Porten Udtalelser af italienske Blade som spaa det modsatte Udfald; et af dem, Dittio, erklærer endog saa med Bestemthed at Kongens Brev ikke vil standse Begivenhedens Gang, og at Garibaldi vil skride videre paa sin heroiske Bane, fast overtydet om at han derved efterkommer Viktor Emanuels „sande Hensigter.“ Dette er ogsaa den almindelige Mening i Italien, og Efterretningen om Waabenstilstanden vil derfor ikke undlade at gjøre et nedslaaende Indtryk paa dem, der allerede i Anden saa Garibaldi holde Triumftog i Neapel. Om Underhandlingerne mellem Neapel og Cardinen hører man ikke Noget; man ved kun, at Viktor Emanuel er kommen tilbage fra sit Jagtparti og har modtaget D^r. Manna og Wimperare. Situationen i Neapel er uforandret.

— Følgende Plakat, opslaaet paa Gadehjørnerne i Neapel, kan tjene til Prove paa den der herskende revolutionære Stil: „Det neapolitaniske Folk, til sin kongelige Bøddel. „Med dyrist Kolighed var Du tilstede ved din ugudelige og menederske Faders skændselsfulde Død, men istedetfor at uddrage en Lære for Dig selv af hans rædsomme Dødsvaler, søger Du, Sonnen af en Tyran af et Tyrandynasti, langtfra at skræmme og ved Mildhed og Barmhjertighed at oprette de Ulykker denne Nutidens Nero, har bragt over sit Land, langt fra at lette Byrderne for det ved tolv Mars Hungersnød, Forvisning, Smiltot, Epidemier, Udsugelser og Kirkeran, forpinte og udsugede Folk, langtfra at gaa i Dig selv og forvandle dit Tigerhjerter til et menneskefølsomt, godt og ædelsindet — søger Du endnu mere at forhærde det. I sidste talrigere Dffers Blod træder Du Ufskyldigheden under Fødder, haa-ner Dyden og formerer Skændselen! — Store, Plebeier og Adelsmand! vi vare og vi ere Brødre; som en værgeløs Hjord — sanderrives vi af Huset Bourbon's udyrlignende Haandlangere, hvem Verdi-naand endnu overgik i Billedhed og endnu mere Frants, denne Son af den menederske Voldsmand, Tyrannen; Menneskehedens Afstium, det glubende Dyr, der kun rover og myrder. Brødre, hører paa Garibaldi's Stemme, den gode Hyrdes, slutter Eder sammen, for at sende denne af Helvede udsendte Hersker, tilbage hvor han er kommen fra! Trov ikke hans Eder, det er Ulvens Eder; tanker paa den for-gangne Tid!“

Syrien. Det er i Særdeleshed de sidste Efterretninger, som har vakt den højeste Grad af Harm og Bestyrtelse. De ere komne til os over Beyrut og gaa til den 12te Juli om Aftenen, samt melde at Rædsels-scenerne vedvarede ligetil sidste Die-tilk. De toge deres Begyndelse den 9de Maaned Kl. 2 om Eftermiddagen og voxede bestandig i Voldsomhed; da ved Synet af Flammerne Om-gangens halvville Stammer, Beduiner, Kurder, Turko-maner, Muntaller, Ansarier og Druser ilede til og forenede sig med Zinjurgenterne i Damaskus. Det første Angreb skete paa det russiske Konsulat, derpaa blev de øvrige med Undtagelse af det engelske og preussiske, plyndrede og stukne i Brand. Alle Kir-stenkvartere, omtrent sex Tusinde Huse bleve til et Rov for Flammerne, og samne Skjæbne havde sauntlige Kirker, Klostre og Patriarkater. Antallet

paa de Myrdede lader sig endnu ikke bestemme, men man taler om 500. Iblant disse befinder sig otte Franciskanermunk og en engelsk Missionær; den amerikanske Konsul blev haardt saaret, den hollandske siges at være dræbt; den østerrigske Konsul Pfäfersinger banede sig med Sablen i Haanden Vej til det engelske Konsulat og blev paa den Maade reddet. Andre, navnlig den franske, russiske og græske Konsul fandt Tilflugt hos Abd-el-Kader, der gav næsten 2000 Kristne Beskyttelse i sit Hus; i Citadellet bleve ogsaa mange Kristne optagne, men det mangler dem der paa Levnetsmidler, og flere bræve Muselmænd i selve Staden reddede ligeledes en Mængde af Flygtningerne. En Deputation af den ikke muselmanske Befolkning i Damaskus, bestaaende af en Græker, en Katholik og en Jøde er ankommen til Paris.

Aften. „Mornings Post“ for den 27de Juli skriver: Iballd Expeditionen til Syrien finder Sted, bliver Spørgsmaalet om Tyrkiets Deling kun et Tidsspørgsmaal. Lader os idetmindste afvente, om Tyrkiets ikke er istand til at tilveiebringe Orden, og først da tage Spørgsmaalet om den tilkommende Deling af Herredømmet over Tyrkiets under Dverveitelse.

— Patrie af 26de skriver: Porten saavel som de andre Magter har givet sit Samtykke til Frankrigs Forslag angaaende Expeditionen til Syrien. Eng-land sender kun maritime Stridskræfter. Den franske Expedition skal med det første afgaa.

— Fra Konstantinopel meldes over Marseille at der i Aleppo, Deza og andre Steder i Lilleasien har fundet nye Volds-gjerninger Sted.

Christiania Kornpriser.

Indenlandsst

Hvede, 4½ a 5 Spb.
Rug, 17 ½ a 12 ½ a 4 Spb.
Byg, 15 ½ a 17 ½ a 12 ½.
Havre 2 Spb. a 11 ½.

Udenlandsst

Rug østersøst 4 Spb. 36 ½.
Rug dansk 19 ½ a 19 ½ a 12 ½.
Byg 2radigt 18 ½ a 18 ½ a 12 ½.
Erter 4½ a 5 Spb.
Hvede 6½ Spb.

Christiania Fiskepriser.

Sild, Rjovmd. 5½ Spb. pr. Td.
Sild, stor Mb. 5 Spb. pr. Td.
Sild, smaa do. 4 a 4½ Spb. pr. Td.
Sild, stor Christ. 16 a 17 ½ pr. Td.
Sild, smaa do. 12 ½ pr. Td.
Storset 4 ½ a 18 ½ pr. Bog.
Middelsæt 3 ½ a 12 ½ pr. Bog.
Smaaet 3 ½ pr. Bog.
Røstfisk 8 ½ pr. Bog.

Følgeblad til Skilling-Magazinet.

Christiania.

Trykt og forlagt af W. C. Fabritius.